

DOMOLJUB

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inzerati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 20.

V Ljubljani, dné 18. oktobra 1900.

Leto XIII.

Volitve! Volitve!

Dneva 12. in 18. december bodeta velepomenljiva za kranjsko deželo, osobito pa za kmetški stan na Kranjskem.

Dné 12. decembra voli cela kranjska dežela skupaj enega poslanca v državni zbor. Volili bodejo vsi skupaj, kmetje in mestjani, gospoda in preprost delavec. **Odločevali** pa bodejo kmetje, ker je največ ljudi na Kranjskem kmetškega stanu; toda odločevali bodejo kmetje le, če ne bodejo malomarni, temuč če bodejo vsi kakor eden mož res volit šli.

Dné 18. decembra volijo kmetške občine v petero okrajih pet poslancev v državni zbor: v vsakem volilnem okraju enega poslanca. Tu volijo samo kmetške občine — mesta so izključena. **Kmetje** bodejo tedaj imeli priliko **pet mož svojega zaupanja** poslati na cesarski Dunaj. Da pa se to res zgodi, treba da gre vsak volilec **zopet** na volišče in odda svoj glas.

Ne zadostuje pa, da gre vsak sam volit. Sleherni zavedni kmetovalec bodi tudi **agltator** za dobro stvar. Skrbi naj za to, da gredó tudi vsi njegovi sosedje, sorodniki, prijatelji in znanci, ki

imajo volilno pravico, dné 12. in 18. decembra zanesljivo volit. Noben izgovor **naj ne velja**, gre se tu za sveto stvar.

A tudi že **sedaj** treba se je brigati za volitve! Ravno sedaj se vsi volilci vpisujejo v posebne listine: v **volilske imenike**. Ti imeniki se **pri županstvu** skozi osem dni razgrejejo na javen vpogled. Vsak volilec ima pravico, pogledati, če je vpisan v ta imenik. Če ni vpisan, ima pravico pritožiti se. Ravno tako ima pravico se pritožiti, če vidi, da so taki ljudje vpisani, ki po postavi nimajo volilne pravice. **Pritožba** se vloži pri županstvu. **Pazite torej natančno**, če so volilski imeniki v **redu**. Le kdor je v imenik vpisan, bode volil, **drug pa ne**, če plačuje še toliko davka! Vsako nerednost v imeniku, katero zapazite, naznanite takoj domačemu gospodu duhovniku. Pregledati pa morate **dva imenika**: onega za „splošno kurijo“ (za volitev 12. decembra) in onega za volitev v kmetških občinah.

Zbirajte se pa tudi pridno na **volilnih shodih** in posvetujte se tam o volitvah. Shode volilcev lahko skliče vsak, kdor

hoče. Takih shodov ni treba nič oblasti naznaniti — torej ni nobenih sitnosti. Najbolje se bode na shodih pogovorili, kako skrbeti za to, da bode volili **može Vašega zaupanja** in da bode Vaša domača občina oddala **kolkor mogoče veliko število glasov.**

Dandanes je vestna dolžnost vsacega poštenega moža vdeleževati se volitev. Drugače zmagajo liberalci, ki so sovražniki kmetskega in delavskega stanu, sovražniki Avstrije in sovražniki naše svete vere! Vsak, kdor je zanemaril svojo volilno dolžnost, je **sokriv**, če taki ljudje zmagajo; ker jih je pri nas malo, zamorejo zmagati samo pobrezbrižnosti ljudstva.

Katoliški Slovenci! Ali bode trpeli, da gredó Vaši sovražniki liberalci kot „Vaši poslanci“ na Dunaj?

Ali bi ne bila to sramota za Vas in za za celo deželo!

Pomislite le nekatere grehe liberalcev!

Liberalci so skovali razne kmetom tako kvarljive postave.

Liberaci blatijo dan za dnem kmetski stan in ga javno zaničujejo.

Liberaci blatijo našo sv. vero, svetega očeta, škofo in duhovnike.

Liberalci rujejo proti Avstriji.

Ali bode pustili, da taki ljudje gredó kot poslanci Kranjske dežele na Dunaj?

Najslabši izmed vseh liberalcev so naši slovenski liberalci, somišljeniki umazanih listov „Slovenski Narod“, „Rodoljub“ itd.

Na nepopisno gnjusen način blatijo našo sveto vero. Na nečuden način so opetovano žalili sv. očeta, slavno vladajočega papeža Leona XIII. Še **židje** se kaj tacega ne drznejo.

V zadnjem času pa tudi kar odkrito vganjajo veleizdajstvo.

Na shodu v Lescah na Gorenjskem letošnjo spomlad je liberallec spregovoril veleizdajske besede, vsled česar je vladni zastopnik shod razpustil.

Pri bakljadi na čast presvetlemu cesarju, ob priliki letošnjega katoliškega shoda v Ljubljani, so od liberalcev najeti pobalini žvižgali in kričali „Živio Tavčar!“ — med tem ko je vse zbrano pošteno ljudstvo navdušeno klicalo: „Živio naš cesar!“

Dné 7. t. m. je pri liberalnem sestanku v Ljubljani nek liberalni kolovodja rekel: „Mi se hočemo ločiti od Rima in — od Dunaja!“ In vsi navzoči so mu ploskali!

Kaj zaslužijo taki ljudje od poštenega vernega slovenskega ljudstva? **Proč ž njimi — proč iz vseh javnih zastopov!** Takih ljudi niti ne priznavamo kot Slovence. To so sovražniki naši — tem nevarnejši, ker se poslužujejo za svojo nesramnost mile naše slovenske govornice.

Na noge torej, vrli slovenski možje! Z mečem v roki so nekdanji naši pradedje pregnali krvoločnega Turka iz dežele. Danes nam ni treba prelivati krvi. Z glasovnico preženimo novodobnega Turka iz dežele — liberalca!

Dné 12. in 18. decembra pokažimo, da mi Slovenci ostanemo, kar smo bili: zvesti sinovi svete katoliške cerkve, zvesti sinovi svojega naroda in zvesti podložniki našega cesarja.

„Proč od Dunaja in Rima“, kličejo naši nasprotniki — mi pa se čutimo neločljivo zvezane z Rimom in Dunajem: z Rimom, ker je tam naš sveti oče, poglavar naše svete cerkve — z Dunajem pa, ker je glavno mesto naše ljubljene Avstrije, v katerem biva naš cesar, za katerega smo pripravljeni vsak hip preliti svojo kri!

Torej na delo: za vero, za dom in za cesarja!

Politični razgled.

Na Kitajskem je mir nemogoč, ker kitajska vlada ne izroči provzročiteljev nemira Tuana, Kangyja, Tungfuhsiana in Yuhšiena velevlastim. Krvočno princ Tuan je celo imenovan predsednikom kitajskega cesarskega velikega sveta, in je vlada popolnoma v njegovih rokah. Li Hung-Čang se je izjavil, da se mora sedaj Kitajska bojevati s celim svetom. Morilec nemškega poslanika Kettelerja je povedal, da mu je velel umoriti poslanik Kettelerja jeden kitajskih cesarskih princev. Kitajska cesarica resno pripravlja za vojsko na zimo ter utrjuje novo glavno mesto. Za evropske čete v Kini je položaj jako resen. Princ Tuan je izdal v ime cesarice tajen ukaz, v katerem naznanja da je cesarski dvor sklenil za vsako ceno nadaljevati vojsko proti velesilam. V južne pokrajine je poslal princ ukaz, naj se zbira armada. Vrhovni poveljnik evropskih čet grof Waldersee je izročil kitajski vladi pismo, v katerem je zahteval v teku nekaterih ur izročitev petih vstaških voditeljev, sicer napove Kitajski oficijelno vojsko. Mnogo misijonarjev so Kitajci zopet pomorili. Kitajce Tuan naravnost vodi v boj. V razglasu, ki ga je izdal v ime cesarice-vdove, se izjavlja, da bo obglavljen vsak Kitajec, ki ne bo podpiral kitajske armade v boju proti tujcem, isto se tudi zgodi z njegovo rodino. Zadnji čas poročajo: V obližju Tientsina so bile nemške čete 5. oktobra od Kitajcev poražene. O dosedanjih ruskih vseh se poroča: Ruske čete so v juliju in avgustu ugrabile Kitajcem 144 topov, 1200 pudov smodnika in 26 zastav, poleg tega pa še bokserjem večje množine orožja in streljiva. General Maziewski je prejel brzozjavno poročilo, da car želi čim preje prijateljskih razmer napram Kini, in da si torej Rusija ne bo osvojila nobenega dela kitajskega ozemlja. Rusi si hočejo zagotoviti varnost prometa po mandžurski železnici in plovstva po reki Amur. Vstaja se širi proti jugu. V arzenalu v Šanghaju izdelujejo Kitajci še vedno orožje. Poročila trdijo, da 200.000 Kitajcev hiti proti Tung Fu Siangu, da se združijo s četami Ting fu Si. Kitajci imajo baje 700 topov in velikansko množino streljiva. Waldersee, poveljnik mednarodnih čet, dela priprave za boj po zimi. To kaže, da hočejo hitro razjasniti razmere. Mejnarodne čete so brez odpora dospele v Paotinfu. Vesti o stališču kitajskaga dvora pobijajo druga drugo. Iz Pekina brzozjavljajo iz verodostojnega vira: Cesarica-vdova je nevarno zbolela v Taien-fu. Cesar ima v poslednjem času prosto roko. Na zahteve nemške vlade je odgovoril Li-Hung-Čang, da bodo umorjeni Ying-hien, Kang-Yi in Čaoša-Ciao; princ Cvang in Sih ter vojvoda Tsailan bodo obsojeni v dosmrtno ječo, princ Tuan pa prognan na sibirsko mejo. Podkralji v pokrajini Tentse so odločno pozvali dvor, naj se vrne v Pekin, sicer podajo ostavko. Verjeti seve tej vesti ni dosti. Kitajci so lokavi in s sličnimi vestmi menda hočejo voditi Evropejce toliko časa za nos, da se do dobra pripravijo na boj.

Vojska v Južni Afriki. Vojske v Južni Afriki noče biti konec. Zadnji teden so izgubili Angleži 453 mož, kakor sami poročajo, toda ker so njihova poročila

rada zlagana, jim ni verjeti, da bi jih bili tako malo izgubili. Lord Roberts bi že rad končal vojsko; da se tem preje more vrniti domov in prevzeti tam najvišje mesto v angleški vojni, zato je začel Bure že izlepa vabiti, naj se udajo. Če kroglje niso pomagale, Bog zna, če bodo sedaj sladke besede.

Proti dvoboju se je v katoliških krogih zasnova zelo živahna akcija. Povod temu je bilo degradovanje častnikov Takoli in grofa Ledochowskega, ker sta kot katolika se izrekla proti dvoboju. Dunajski kardinal je v ime vseh avstrijskih škofov protestiral proti postopanju vojnega sveta in odobril odločnost obeh častnikov. To pismo so odobrili tudi v Rimu.

Turški poslanik v Madridu je oblegan ne od boskerjev, pač pa od upnikov, ki se bojé, da bi jim ne odnesel denarja. Kriva je temu turška vlada, ki mu že dolgo ni izplačala plače. Mož je ohranil še dobro voljo, ker sedaj piše v časopise o svojem žalostnem stanju.

Zlata zrna iz Slomškovih spisov.

Volitve.

»Ne dajte se hudobnim šuntarjem, podpihovalem in zapeljivcem nalagati, ne zapeljati, naj vam ravno piti kupujejo, ali še tako sladko govorijo. Slepci so in pa hudobci. Če pa slepec slepca vodi, obadva v jamo padeta . . . Oh, kraščanske duše, poslušajte svoje pastirje in lepo jih ubogajte, tako bo vas ljubi Bog vesel, veseli vas bodo svetli cesar, in tudi jaz vas bom vesel.« (Dnč 2. mal. travna 1898.)

»Prosim vas v imenu vaše in naše blagosti in sreče, ne držite nemarno križem svojih rok, in ne pustite, da bi vam drugi postiljali, malopridni širokoustni ljudje po svoji spačeni volji vaše predstojnike izbirali. Ne bodite zaspani za svojo srečo ali nesrečo, ampak odprite oči, ogledajte si dobro in pomislite, koga boste izvolili, potem pa krepko pristopite, in si izvolite može po volji božji, modre in pravične, srčne in resnične, ki bodo pravi in skrbni očetje vaše soseske. Pa to vam povem, da ne izbirajte jih po njihovih sladnih obljubah; zakaj kd r preveliko obeta, malo dopolni . . . Še en pot vam rečem: volite modro, izvolite dobro!« (Past. I. 106.)

Organizujmo se!

»O! svojih sovražnikov se modrosti učimo! Pogledajmo jih, kako oni zvesto skupaj držijo, kako zvesto eden za drugim potegnejo, da bi združeni toliko lože svoje namene dosegli. Kakor oni, moramo tudi mi storiti: Mi se moramo na vas, vi pa na nas nasloniti; združeni moramo iti pod bandero Jezusa Kristusa sovražnikom nasproti; v zlogi med seboj in z Bogom bomo zmagali vrata peklena.« (Past. I. 143.)

Listek.

Zadnji dnovi Brgarjevega vranca.

Črtica iz živalskega življenja.

(Zapisal Lovro.)

»E žalostno, žalostno! Tako življenje pač ni vredno počenega groša. Toliko sem pretrpel na svetu, toliko dobrega storil ljudem! Bil sem jim slepo pokoren, zlasti v zadnjih letih, odkar sem postal slep na eno oko. In kaj imam danes od tega? Onemogle ude, prazen želodec in prazne — jasli. Ali naj ne obupam v takem položaju? Bilo bi najboljšo dobiti kakšno morilno orodje in storiti konec takemu brezsmotnemu življenju.«

Tako je govoril sam s seboj Brgarjev vranec dan pred svojo smrtjo.

Vi ga seveda niste poznali; jaz sem ga videl dostikrat in zato tudi dobro poznal. Saj me je enkrat potegnil v glavno mesto, kjer sem pohajal nižje šole.

Pri nas ga je poznalo vse. Ne le domačim vaščanom, ampak vsej župniji in še dalje je bil znan hrabri konjiček. Bil je seveda prej ves drugačen. Isker, čil, hiter za hojo in tek, glavo ponosno pokonci, tak je bil v svojih boljših letih. Zdaj je drugače. Prišla so leta, ki pravimo o njih, da nam ne ugajajo. Vranca se je lotila naduha, zobje se mu majejo in izpadajo. Če ga Brgar vpreže v svoj voziček, da kaj malega pripelje za dom, klaverno stopa z glavo navzdol, kakor bi mu kdove kakšne skrbi stavile vanjo sive lase. Seve kako bi vozil s tako živaljo? Saj komaj prestavlja noge; niti ne posreči se mu postaviti vselej eno pred drugo, včasih mora še enkrat nategniti zamrle živce in mišice in še nekoliko popraviti prejšnjo, preden more začeti isto opravilo z drugo. Seveda potem nima časa misliti, ne more ozirati se na Brgarja in njegove opomine z bičem; saj ima rebra zato, da pada po njih.

Da je bil črn kot vrana, to pove že njegovo ime. Kakšen je sicer bil, bi vam tudi še povedal, pa ne vem, če bi vas dosti zanimalo. Kaj bo star konj — bote rekli — saj so tako vsi stari konji enaki, nobeden ni za nič. Še s človekom, kateremu pravijo, da je tak kakor star konj, ni dosti začeti, kaj šele s pravim starim konjem. Konjederec naj ga vzame, pa je. Ker priznavam, da imate kolikor toliko prav, vam ne bom dosti govoril o njem, ampak kar brez ovinkov opisal, kaj je govoril, mislil, storil zadnje dni pred svojo smrtjo. Kajti toliko zaslug si je ven-

darle 'stekel' v svojem življenju, da zasluži, da se zapiše in reši pozablivosti, kakšna čuvstva so ga navdajala eden dan ali dva pred smrtjo, kaj je prevevalo in pretresalo predalčke njegovega mehkega in dovzetnega srca, zlasti da se pove, kaka nepravilna ga je doletela, ko jo zadnjikrat želel tlačiti in jesti zeleno travo.

»Kaj bo, kaj bo«, je nadaljeval tožnomiren, sloneč na jaslih — huda so, huda stara leta; potem se ti pa neskrbna mladež še smeja in ti šteje v sramoto, da si star. Zato je po moji misli prav dobro odgovoril moj stari stric, ko ga je mlekozobo tele zmerjalo s starcem: »Ti pa — mu je rekel — če nečeš biti star, mlad crkni!« Sicer res nekoliko robato, a vendar dobro povedano. Seveda, kdor je jezen in razkačen, ne tehta besed; kar mu pride na jezik, pove, četudi niso ravno izbrane besede.

No nazadnje nič ne de, če sem star. Saj sem tako vedel, da starost mora priti in sem še dostikrat prosil, da bi dosegel precej visoko. Toda vsaj majčkeno drugačna naj bi bila! Take si pač jaz nisem mislil, kaj šele za tako prosil. Pričakoval sem kakšne hvaležnosti pri ljudeh, pa vidim, da sem se varal, bridko varal. Opravlja me en fantalin, ki ne ve, ali bi lepo ali grdo ravnal z menoj. Saj mi ni za tisto, da bi bil brhek in zal in kdove kako ogleštan, a čeden bi le rad bil.

Takile so gospodarji. Vse hočejo opraviti in obdelati z otroci. Kakšnega zanikrnega dekleča poišče mesto dobre deklice, da mu le ni treba dajati prevelikega plačila. Potem se pa celo leto jezi in huduje in nosi, da nima za nič delavcev, da jim ne sme ničesar zaupati, da ne more niti za trenotek od njih. I seveda, naj pa dobi posla, naj si vzame deklo, ki bode kos velikanskemu delu, ki jo čaka pri hiši.

Mesto hlapca dobi kakšnega fantiča, pa hoče, da bi mu delal kakor velik. Če je potem pri gospodarstvu marsikaj narobe, če je polje slabo obdelano, če so z delom zmeram za teden dni zadej, gospodar in gospodinja ne vesta, odkod to. Na to ne pomisli, kakšne delavce ima sam in kakšne imajo drugi. In pri nas živalih je šele križ s takimi ljudmi. Reda ne poznajo nobenega, ne čedijo nas nikoli, hlevov ne zračijo, klajo nam dajo dostikrat gnilo in plesnivo, slame, puste slame, no tiste sam še namečejo v jasli, seveda potem ni nič. Ali naj bomo v takem zdravi, debeli in krepki? Kaj še?!

Kadarkoli se zmislím na to, se mi stori milo pri srcu. Če bi me ne bilo sram starih let, bi se kar izjokal. Tolika nehvaležnost, tolika nebrižnost!

Enkrat sem videl dobro ženo, mislim, da je bila celo gospa. Tista je pa imela srce za živali, tista pa; kaj takega mora seči v srce, mora se ti priljubiti tak človek takoj. Kako je že bilo? Aha, že

vem. Bil sem zadnjikrat s svojim gospodarjem v Ljubljani. Peljala sva nekaj hrastovih krivin; zelo teško sem hodil, vedno mi je moral prigovarjati z bičem. Ravno ko prideva v mesto, vidiva tale prizor:

Črno oblečena gospa pelje na lični verižici malega kužeta. Na vratu ima kuže mično ovratnico, po hrbtu je odet z dragocenim plaščkom. Jaz debelo gledam, odkdaj imajo manjši zastopniki živalskega kraljestva obleko. No pa mislil sem si, to bo nekaj podobnega, kakor nas, če smo vroči, ogrinjajo s plahtami. V tem trenutku se mora gospa radi velikega prometa umekniti bolj na cesto. Psiček gre še dalje in — o groza — v tem privozi nepreviden kolesar, kužek se ne more dosti hitro ogniti, kolo gre čezenj. Zgodilo se je to tako hitro, tako nepričakovano, da je bila vsaka pomoč zastoj. Kužek je tožno zajavkal »vek, vek« in v trenutku preminil; menda je še parkrat bacnil z zadnjimi nogami. Bilo je po njem.

Zdaj pride glavno.

Zlikovec, ki je povozil ubogo živalco, jo je nemudoma popihal. Gospa, videč strašen prizor, skoro odreveni; ko se dobro zave, kaj se je pravzaprav zgodilo, pograbi mrtvega kužeta, ga objema in pritiska k sebi, zraven pa jadicuje in se jezi nad neusmiljenim kolesarjem.

In ljudje, ki so se hitro zbrali na licu nesrečnega mesta, ti ljudje so stali brezčutni, gledali in se smejali. Smilil se ubogi kužek nikomur ni; meni se je videlo, da se jim gospa še kar neumna zdi. Jaz, jaz sem čutil drugače. Zrl sem gospo in zopet gospo, da si jo vtisnem v spomin. In res, še danes nosim v svojem srcu podobo blage žene, ki je vedela, kaj občuti ranjeno živalsko srce, ki je znala ceniti nas in naše zasluge. In hvala naši usodi, pravijo, da je več takih gospe in še celo gospodičen. Vsa čast jim! Res sem slišal tudi to, da take nimajo srca za ubogi človeški rod, ne poznajo usmiljenja z bednimi sobrati; toda kaj zato, saj ga ne zaslužijo. Ali dobiš kje večjih nehvaležnežev kakor ravno med njimi?

Zgled, žalosten zgled njihove nehvaležnosti je moje življenje. Vedo, da imam slabe zobe, poznajo moje zasluge, pa kako delajo z menoj! Slamo mi pokladajo že skoro vso zimo. Zdaj je pomlad v deželi, a kaj je to meni; zame ni več pomladi, jaz se pač več ne pomladim. Nekaj časa bom še ogledoval tele pajčevine po trhem stropu in vlažnih stenah, nekaj časa, vsaj do smrti bom še imel stanovanje v Brgarjevem hlevu, četudi jem same butare, potem, potem...«

(Konec prih.)

Prijatelju na grob.

(J. K.)

Zdi se, kakor bi se bila smrt zarotila, da bo izbirala in morila samo najdelavnejše, najvrlejšo možo izmed našega slovenskega ljudstva, da jih bo kosila v najlepši, najkrepkejši moški dobi.

Mož prijatelj, kateremu pišem skromno spomnico na veli jesen-ki grob, ni bil sicer mož odličnega stanu, ni se boril z uma svitlim mečem, — po stanu je bil † Fran Kovačič iz Borovnice obrtnik, čevljarški mojster; — a imel je na sebi mnoge prelepe lastnosti, ki so ga delale, lahko rečem, ljubljenca cele borovniške okolice. — Bil vam je to veren, značajan, vseskozi pošten kristijan, ki je tudi v dejanju kazal in izvrševal, kar je veroval v srcu. — Našel si v pokojniku ljubeznivega, požrtvovalnega prijatelja, skrajno postrežljivega ter spravljlivega soseda, v družbi veselega, živahnega družbenika, povsodi in do vsakogar prijaznega, zgovornega ter prikupljivega človeka — z eno besedo moža, ki ni poznal v srcu hudobije ne sovraštva, ki ni nikdar nikomur skrivil lasu na glavi.

In sedaj ga krije prezgodnji grob . . .

Po njem žalujejo onemogli stariši, po njem toži zapuščena vdova, za njim plaka kopica nedoletnih otročičev, ni ga več pridnega, vzglednega delavca-obrtnika, izvrstnega mojstra in učitelja ni več v krogu udanih mu vajencev. Gasilno društvo borovniško je izgubilo v njem nenadomestno moč, bralno društvo zavednega člana in podpornika.

Odvzet nam je! Previdnost božja je prekinila tek njegovega življenja v najlepši dobi 39. let. Bodi tako! Mi upamo, in še več, po človeški sodbi sodeč vemo, da je on sedaj srečen med večno srečnimi! Ne kalimo mu tedaj te sreče, ki je ne more doseči trpeči zemljan na tem svetu! On uživa plačilo nad zvezdami!

Pokojnik je ponesrečil.

Bil je izvrsten kolesar. Kdo bi mu zameril to malo zabavo, ki se je je posluževal prav primerno svojemu stanu, v razvedrilo in krepilo. Toda nesreča ga je srečala na kolesu ter mu zadala smrtno klico.

V ponedeljek proti večeru se vrača pokojnik ves vesel in srečen iz Ljubljane, kamor se je bil peljal po opravku. Med potjo proti domu pa se opravkoma zakasni. Noč ga zajame. Komaj je za lučaj daleč od doma. Tu pa se zaleti vsled nepozornosti z veliko silo v voz, poln smrekovih vrhov, ki je stal ob poti. Smrtnonevarno zadet v spodnji del telesa obleži v nezavesti na tleh. Kakih deset minut se premetava na mestu v strašnih bolečinah. Domači zaslišijo klice. Pritekó ter najdejo ponesrečenega očeta. Prenesó ga domov. A kaj, ko nihče ne zna in ne more pomagati! Bolnik bi se bil najraje peljal takoj

v dež. bolnišnico v Ljubljano. A bal se je umreti med potjo. Napadali so ga namreč smrtonosni krči v drobovju. Vendar se drugi dan odloči za to pot, ker edino v bolnišnici je pričakoval človeške pomoči.

Popoldne ga res prepeljejo v bolnišnico, kjer ga po preteku nekaterih dnij operirajo na črevesu. Toda zdravniške pomoči ni bilo zanj več.

Nastopile so zadnje ure njegovega življenja. Rad bi bil še živel, a upati sam ni mogel, ni smel. Težka mu je bila lačitev, bal se je umreti, a bal se ni radi sebe, marveč radi dragih svojih. »Kaj bo z mojimi otročiči?« ponavljal je večkrat in molil za zdravje k Bogu, molil k Materi Božji, priporočal se v molitev tudi drugim.

Pa božja volja je bila, da se loči od dragih svojih. Nastopni dan po operaciji, v soboto zvečer ob deveti uri izdihne svojo blago dušo, ves udan in miren.

Smrt njegova je bila lepa, tolažljiva, vspodbudna njim, ki so stali ob njegovi smrtni postelji. Zadnje uro pred smrtjo je še molil rožni venec. Povedal je, da bode kmalu umrl. In tako se je zgodilo!

Počivaj tedaj mirno, duša zlata!

Izgubili smo s teboj veliko. Skrben oče, drag soprog, priljubljen mojster . . ., oh to vse je izginilo s teboj!

In kje je sedaj tisto živahno življenje, ki je kar kipelo iz pokojnikovega živahnega temperamenta? Vidim ga v duhu v sobi pri delu. To je bil užitek, njega samo opazovati! Kako so let la kopita, pa šila, podplati in dreta pod njegovimi hitrimi rokami! Stroj ne more delati hitreje, moral si reči. Kar čuditi se mu je bilo, ko je včasih kožo meril in rezal, pri tem pa naročal vajencu to delo, pokazal učencu ono napako, ki jo je takoj opazil, tretjega iz prijaznosti malo pokaral, v tem hipu pa že zopet sedel za šivalnim strojem, pognal ga po bliskovo, obrobil odrezek, pa zopet sedel na svojem stoliču in nabijal podplat! Skoro bi ga primerjal bistroumnemu Cezarju, ki je baje delal po deset del obenem.

In sedaj? Kolika izpremema! Vse miruje, vse počiva v njegovi delavnici! Zdi se, kakor da se je pokojnik kam odpeljal na svojem kolesu, da se pa kmalu zopet povrne, kot se je tolikrat vračal vesel, srečen, čil.

Toda čakamo te zaman . . . zastonj . . .

Vrnil si se v domovino srečno! Od tam si ne želiš nazaj.

Anton Martin Slomšek, knez in škof lavantinski.

(Ob stoletnici njegovega rojstva)

(Iz „Pomladnih glasov“. — Spisal A. Skubic.)

(Dalje.)

9 Na potovanju.

Ako človek skoro celo leto preživi v zatohlih mestnih sobah, med dolgočasnim zidovjem, tedaj si zaželi, da bi zopet enkrat dihal sveži zrak na deželi med prostim ljudstvom, ter si otresel dušeči mestni prah. O tem si gotovo tudi ti prepričan, mladi čitatelj. Ne bom ti popisaval, kako hrepenče si pričakoval počitnic, da bi zopet enkrat bil iz mesta! Ni-li tako?

Slomškova služba je bila težavna, zelo težavna. Zato ni čudo, da se je ob koncu šolskega leta tudi on zaveselil počitnic, saj je bil to najprimernejši čas, da je šel na kako daljše potovanje. In potoval je posebno rad. Na teh potih je videl mnogo krajev in ljudi, mnogo znamenitosti in posebnosti, katere si je prav pridno zapisoval. Ob takih prilikah je marsikaj doživel, kar mu je bilo zlat nauk za življenje.

Celo na Dunaj je šel Slomšek peš, pa še dlje. Z Dunaja je korakal na Štajersko proti Gradcu. Na tem potu se mu pridruži prepost človek. Na obrazu mu je sijalo, da je poštena duša, po obleki pa si moral soditi, da mu sreča ni stresla mnogo petic v žep. Skratka: bil je revež poštenjak, s kakršnimi je Slomšek zlasti rad občeval. Ker človeku ni nič kaj dobro pri srcu, če mora sam potovati po neznanih krajih, zato je bilo obema všeč, da sta se dobila in hitro sta započela govoriti o tem in onem.

Lepo število ur sta že prehodila, in Slomšek je začutil, da se mu oglašja lakota; iz tega pa je sklepal, da tudi njegovemu spremeljavcu ne more biti posebno dobro. Zato jo zavijeta naravnost v prvo gostilno, ki sta nanjo zadela, in Slomšek naroči gospodinji, naj bo danes za južino pečenka. Že je jelo dišati iz kuhinje, pečenka se je bolj in bolj rumečila, in trudnima potnikoma se je kar dobro zdelo.

»Gospod, ali bo pečenka?« se oglasi Slomškov spremeljavec.

»Naj bo za danes, ker sva tako slaba!«

»Pa danes je petek!« pripomni tujec.

O nesreča! Tisti hip je Slomšek v kuhinji, veleč, naj nikari ne bo pečenka, ker je petek. In prav vesel je bil svojega tovariša. Še do Gradca sta potem skupaj hodila. Pred slovesom je pa Slomšek onemu možu kupil par novih črevljev iz hvaležnosti, da ga je rešil v petek pečenke.

Drugo pot ga je tudi trla taka neprijetna lakota, in ničesar ni mogel dobiti za zobe. Kar zagleda ob neki meji grm divjih ostrožnic, in dobro so mu šle

v slast, ko jih je zobal, češ, »sila kola lomi«. — Ko je prišel na hrvaško mejo, so ga zgrabili mejni stražniki in vsega preiskali, če nima s seboj kake prepovedane stvari. To je Slomška nekoliko razjezilo. Ko je pa videl, da se s pošteno besedo ne bo mogel ubraniti, je moral s krščansko potrpežljivostjo potlačiti svojo opravičeno nevoljo in pustiti, da so mu preobrnilli vse žepe, prazne in neprazne. Potem pa so ga izpustili, da je potoval skozi Zagreb proti Varaždinu.

Na tem potu ga dohitita dva kmeta z vozom. Ker je bil Slomšek že truden, ju vpraša, peljeta-li proti Varaždinu? Onadva prikimata. Hitro se pogodijo za plačilo, in Slomšek prisede na vozič, da bi se nekaj časa peljal. Prav urno so vozili štiri ure daleč. Tedaj pa pridejo na razpotje, in kmeta pravita Slomšku, da morata sedaj po drugem potu, on naj gre peš dalje. Slomšek jima plača še več, nego je obljubil. Kmeta naglo poženeta, okoli usten pa jima zaigra zadovoljen nasmeš. Toda kmalu Slomšek zve, da sta ga zlobna kmeta grdo prekanila. Več nego štiri ure daleč sta ga odpeljala v stran, in potem je moral hoditi čez drn in strn, po polju in po gozdih, da je prišel na pravo pot. »In od tedaj«, pravi Slomšek, »sem si dobro zapomnil, da treba vedno paziti, komu verjameš.«

Veliko dežel in še več mest, velikih in majhnih, je Slomšek videl, toda tako ljub mu ni bil noben kraj, kakor prijazna Ponikva in še bolj prijetni Slom. Ljubo doma, kdor ga ima! A na Slomu se je od njegove mladosti sem marsikaj izpremenilo. Ko je nekdanj obiskal svoj rojstni kraj, je prav bridko občutil, da na Slomu ni več tako, kakor je bilo nekdanj. »Popoldne sem se šel sprehajati na Slom«, tako piše blagi Slomšek o tem obisku — »na Slom, kjer je tekla moja zibel. Pot me je vedla tudi k podružnici sv. Ožbalta. Pravijo, da je to cerkvico sezidal moj praded Štefan Slomšek. Prijazna hišica božja mi je priklicala marsikak prijeten spomin v mojega duha. Ko sem zagledal pod seboj doli Slom, se nisem mogel zdržati solz. Kako prijetne dneve sem preživel tu doli v zibeli svojega življenja, ob strani ljubljene matere in svojega izkušenega očeta! Ni jih več v tej dolini, le tuji te srečujejo in ti s plašnimi pogledi pravijo, da si ti tukaj tujec... In zopet sem šel zvečer po dobro znani poti, ki sem jo tolikrat premeril; toda kako se je vse spremenilo; celo drevesa niso več stara!«

Kaj ne, dragi čitatelj, kako blago, domoljubno srce je bilo v Slomškovih prsih!

10. „Od pluga do krone!“

Po devetletnem trudu je Slomšek zapustil Celovec in se preselil kot župnik in dekan v Vuzenice.

A kmalu na to je prišel k škofijski cerkvi v Šent Andraž za kanonika in takrat je postal tudi šolski nadzornik za celo škofijo. Toda tudi na tem mestu ni ostal dolgo, kajti škof mu je sklenil podeliti visoko cerkveno dostojanstvo, — imenoval ga je za celjskega opata.

Kmalu so Celjani zvedeli, da pride Slomšek k njim za opata. Ne dá se popisati, kakšno veselje je zavladalo po vsem Celju, saj so takrat že vsi Štajerci poznali Slomška kot moža, ki mu srce bije za ljudstvo, kot najboljšega učitelja mladih in odrastlih, kot dobrega očeta bogatih in ubogih. »Slomšek naš opat!« tako je šlo od ust do ust. Celjani ga kar niso mogli pričakati.

Slovesno so ga mislili sprejeti ob njegovem prihodu. Toda ponižni Slomšek ni maral nikake časti in zato tudi ni hotel naznaniti, kedaj pride v Celje. Nekega dne se je kar skrivaj odpeljal proti Celju. Zvečer tistega dne je prenočil pred Celjem pri nekem župniku, drugo jutro pa se je zgodaj, nepoznan pripeljal v mesto. Po slovesni sv. maši je z molkom v roki vodil prošnjo procesijo k podružnici sv. Duha. S to lepo ponižnostjo pa se je Slomšek še bolj omilil svojim novim ovčicam.

Škof, ki je Slomška imenoval za celjskega opata, je umrl, še predno je prišel Slomšek v Celje. Po škofovi smrti pa so ljudje zopet ugibali, kdo bo njegov naslednik na škofovem sedežu. In če kedaj, se je gotovo ob tej priliki uresničil pregovor, ki pravi: »Glas ljudstva je glas božji.« Duhovniki in posvetnjaki so pripovedovali zdaj bolj tiho, zdaj zopet glasneje, da bo Slomšek umrlemu škofu naslednik. In tega niso govorili le po Štajerskem, ampak tudi po drugih škofijah, zlasti po Kranjskem.

Pa tudi ni čudo, da so ljudje tako govorili. Slomška so povsod poznali po njegovih mičnih spisih, mladi in stari so ga čislali po vsem Slovenskem. Boljšega škofa si niso mogli želeli, nego bi bil — Slomšek.

Preteklo je mesec dni, odkar je bil naš slavljence celjski opat. Dne 30. maja leta 1846. pa je imenoval kardinal in nadškof solnograški novega škofa — Slomška!

Solnograški nadškofje imajo namreč pravico imenovati lavantinske škofe.

Slomšek škof lavantinski! Vse slovensko ljudstvo se je vzradostilo ob tej veseli novici, v Celju pa je zavladala žalost, da bodo izgubili svojega milega opata.

Kaj slovesno se je obleklo mesto Celje onega dne, ko je imel Slomšek zapustiti svojo opatijo. Vsa šolska mladina se je razpostavila v dve vrsti od opatovega stanovanja do kolodvora. Duhovščina in vsa

celjska gospoda je čakala, da spremi novega škofa pri slovesu. Vsakdo je hotel še enkrat videti blagega opata, predno zapusti Celje in v drugem mestu zasede škofovsko stolico.

Novoimenovani škof se prikaže na opatijskih vratih. Solze ga polijejo, ko zagleda toliko zbranega ljudstva, katero je tako pristrčno ljubil. Tiho prodere skozi neštete vrste ljudi ter gre naravnost v župnijsko cerkev, kjer pred sv. Rešnjim Telesom še enkrat priporoči sebe in svoje ljudstvo nebeškemu Kralju n pred tabernakelnom olajša svoje srce. Tu se je paž pokazala vsa blagost in pobožnost njegovega udanega srca. V solzah se je topilo njegovo oko, ko je zapuščal Celje.

Ves pokrepčan nadaljuje nato svojo pot. Morda je že takrat slutil, da se bo slavaostni spreved cvetne nedelje končal s križevim potom velikega petka. Res veliko je imel Slomšek odslej trpeti, kar pa je bilo znano le njemu in Bogu, kajti o takih stvareh ni nikdar rad govoril. Težko pa možato se je Slomšek poslovil od toliko ljubljenih Celjanov ter se odpeljal naravnost v Solnograd, kjer je bil posvečen v škofa. Odslej se je imenoval Anton Martin Slomšek; saj se gotovo še spominjate, da je bilo

njegovemu preprostem birmskemu botru ime Martin, in iz hvaležnosti do svojega botra je hotel tudi on imeti to ime. Dvanajst duhovnikov ga je spremljalo k posvečevanju, da bi bili priče lepe in redke slovesnosti. In tako so južni Štajerci imeli novega škofa, slovenskega škofa. Slomšek, star še ne prav šestinštirideset let, je bil — škof!

(Dalje prih.)

Slovenski novičar.

Kranjsko.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Na željo mnogih naših naročnikov priobčujemo skupen seznam duhovniških sprememb v ljubljanski škofiji tekom zadnjih mesecev. Mej duhovščino ljubljanske škofije so bili sprejeti čč. gg. dr. Josip Kržišnik, duhovnik lavantske škofije, ki je bil nameščen

kot prvi kapelan v Trnovem pri Ilirski Bistrici; Josip Ferjančič, duhovnik misijonske kongregacije svetega Vincencija P., ki je bil nameščen kot kurat na Gočah; Nikolaj Stazinski (P. Konrad) iz minoritskega reda, ki je bil nameščen kot župni upravitelj v Čatežu pri Trebnjem. — Č. g. Josip Jerše, kapelan v Ribnici, je sprejet v višje duhovniško izobraževališče pri sv. Avguštinu na Dunaju. Premoščeni so bili čč. gg. Ivan Sever iz Čemšenika v Cerklje pri Krškem; Tomaž Zabuvec iz Toplice v Drago; Matija Kastelic, kapelan v Št. Vidu pri Zatičini, kot podvodja in ekonom v bogoslovno semenišče; Anton Plešič iz

Škof Jakob Trobec.

Smlednika v Št. Vid pri Zatičini; A. Hybásek iz Zagorija ob Savi v Smlednik; Ig. Nadrah iz Tržiča k sv. Jakobu v Ljubljano; Jos. Kržišnik iz Črnega Vrha nad Idrijo v Tržič; Frančišek Indof iz Prečne kot župni upravitelj v Javorje pri Litiji; Josip Mensinger iz Mirne v Prečino; Alojzij Jarec iz Gorij v Železnike; Anton Hribar iz Polhovega Gradca kot župni upravitelj na Goro nad Idrijo; Leonard Zupan iz Planine v Polhov Gradec; Ivan Kalan

iz Kamnika kot korni vikarij in stolni kapelan v Ljubljano; Henrik Povše iz Žužemberka v Kamnik; Peter Mohar iz Rovt kot župni upravitelj na Sveto Planino; Josip Koblar iz Hrenovic v Ribnico; Adolf Knolz Rake v Hrenovice; Frančišek Rebol iz Preddvora v Postojino; Alojzij Podobnik iz Mirne Peči k Sv. Trojici pri Mokronogu; Ivan Kramar od Sv. Trojice pri Mokronogu v Mirno Peč; Josip Plantarič iz Vodice v Kranj; Viljem Paulus iz Šmarija v Vodice; Ivan Baloh iz Kostanjevice v Šmarije, Ivan Godec iz Kranjske Gore kot korni vikarij in stolni kapelan v Ljubljano; Ivan Žavbi iz Hinj v Žužemberk; Alojzij Rudolf iz Trnovega pri Ilirski Bistrici kot ekspozit v Begunje pri Cerknici; Josip Perec iz Podzemlja v Vel. Dolino. — Častitega o. Rajmunda Kubinek je namestil nemški viteški red kot kapelana v Podzemlju. — Na novo

so bili namesčeni kot kapelani častiti gg. semeniški duhovniki: Ivan Barle v Kranjski Gori; Peter Janež na Toplicah; Josip Ocep v Čemšeniku; Matej Sušnik v Selcih; Štefan Trškan v Šempetru pri Novem Mestu; Frančišek Zorko v Št. Jerneju. — Novomašniki častiti gg.: Ivan Besterv v Kostanjevici; Karol Čerin v Zagoriji ob Savi; Anton Čop v Preddvoru; K. Gnidovec v Gradu; Fr. Kralj v Loškem Potoku; Evgen Legat v Planini pri Cerknici; Frančišek Ksaverij Majdič na Mirni; Jakob Ogrizek v Hinjah; Josip Pravhar na Raki; J. Sever v Črnem Vrhu nad Idrijo; A. Skubic v Cerknici; Valentin Zabret v Gorijah. Stalni pokoj je dovoljen velečastitim gg.: Karolu Hofer, župniku na Catežu pri Trebnjem, in Ignaciju Ključevšek, župniku v Šmihelu pri Žužemberku.

Župnijskega izpita so se letos udeležili sledeči č. gg.: Čik Karol, kapelan v Višnji Gori; Erker Ferdinand, kapelan v Št. Vidu nad Ljubljano; Gnjezda Janež, župni upravitelj na Vojskem; Jereb J., kapelan v Žužemberku; Medved Anton, ekspozit v Košici; Povše Henrik, kapelan v Žužemberku; Rihar Matej, kapelan v Polju; Rožnik Tomaž, kapelan na Jesenicah; Zavodnik Feliks, nunski spovednik v Škojli Loki; Žagar Josip, kapelan v Dobropoljah.

Novo mašo so darovali dne 14. oktobra: P. Kristom Wester pri sv. Jakobu v Ljubljani; P. Al-

bert Pirc v Mekinjah; P. Kerubin Tušek pri sv. Lenartu nad Loko; P. Ambrož Remec v Št. Juriju pri Šmariji; P. Maksimilijan Brelih v Tunjicah; P. Arhangelj Appej 9. t. m. na Brezjah.

Tržaški Slovenci v Ljubljani V nedeljo, dne 7. oktobra si je ogledalo okolo 360 tržaških Slovencev in Slovenk umetniško razstavo v Ljubljani ter se udeležilo tudi predstave opere »Zrinjski« v dež. gledališču. Pred kolodvorom je pri dohodu Tržičane čakala številna množica, ki pa ni izustila ni jednega klica. Za strankarske priredbe liberalcev ni več navdušenja. In da je bil ta izlet res strankarska priredba, pokazal je komers v »Narodnem Domu«, kjer se je divje povdarjalo, da je boj, kakoršnega bijejo »Narod« in liberalci, potreben boj, in da se gré za ločitev od Dunaja in Rima. To značilno izjavo je podal na komersu dr. Triller. So-

mišljeniki, na delo! Ob volitvah pokažimo, da za take ljudi mej nami ni prostora.

Umril je 2. t. m. ob 1. uri popoldne po dolgi in mučni bolezni velečastiti gosp. Fran Ilovar, dekan v Bovcu. Rojen je bil 28. septembra 1848. v Mostah pri Ljubljani, v duhovnika je bil posvečen l. 1872. N. v. m. p.!

Kmetijsko društvo v Dobropoljah je odprlo dne 2. t. m. mlekarnico v Strugah. Za mlekarnico v Dobropoljah si pa stavi na lastnem zemljišču na Vidmu novo poslopje, ki bo dodelano prihodnje leto.

Dve novi politiški društvi. Za kočevski okraj se je osno-

valo »Slovensko katoliško politiško društvo«. Dne 7. t. m. je bil ustanovni shod v Dobropoljah. Na ustanovnem shodu je govoril gosp. dr. Šusteršič in vnel ljudstvo proti ljudem, ki pišejo po liberalnih listih, »da so cerkve po naših dolih in gričih znamenje naše sužnosti«. Tudi za litijski okraj se je osnovalo slovensko katoliško politiško društvo.

Utonil v blejskem jezeru. Nedavno je utonil v jezeru Carmanov otrok (Alojzij Mandelc) iz Mlinega št. 2 star še le dve leti. Mati je ob kraju prala; njen otrok je stal ob njeni strani. Ko se mati čez cesto oddalji v svojo hišo za četrte ure, poskuša otrok prati; pri tem mu izpodrsne in pade z glavo naprej v jezero. Prav tik kraja, niti za en meter ni bilo oddaljeno od brega, ga najde v jezeru — mrtvega.

Javna predavanja prične zopet prirejati »Slovenska krščansko-socialna zveza«. Predavanja bodo

Knezoškof dr. Mihael Napotnik

vsak četrtek ob $\frac{1}{2}$ 8. uri zvečer v veliki dvorani Katoliškega doma v Ljubljani. Prvo predavanje bode mel nocoj g. dr. J. Ev. Krek.

Zbirke ljudskih iger, katero izdaja »Slovenska krščansko-socijalna zveza« v Ljubljani, okoli Božiča izide II. in III. snopič. Obsegala bodeda snopiča naslednje igre: »Vedeževalka«, »Kmet — Herod«, »Morilci v Kravji dolini«, »Mlini pod zemljo«. Prosimo vse one, ki so za I. snopič še na dolgu, da takoj poravnajo naročnino.

Tretji brzovlak na progi Dunaj-Trst se uvede v kratkem. Iz Ljubljane bo odhajal na Dunaj ob 9:52 po noči, v Trst pa ob 3:58 zjutraj, prihajal bo pa v Ljubljano z Dunaja ob 3:50 zjutraj, iz Trsta pa ob 9:44 po noči.

Vse naročnike in semišljenike „Domoljubove“ opozarjamo, da se je število odvetnikov, ki so semišljeniki naše katoliško-narodne stranke, za dve izvrstni moči pomnožilo. Otvorila sta namreč svoji pisarni: Ivan P. Vencajz v Ljubljani na Dunajski cesti v pritličji Medjatove hiše, in dr. Janko Brejc kot zagovornik v kazenskih zadevah ravnotam.

Oo. kartuzijani v Pletarjih bodo sedanjo cerkev popravili in odmenili za vernike, za svoje molitve bodo zidali drugo cerkev.

Novi natis „Cecilije“ I. del. Že zdavnaj je pošel I. del priljubljene »Cecilije« skladatelja Antona Foerster-ja, katero je bila leta 1883. izdala družba sv. Mohorja. Odbor družbe sv. Mohorja se je zato odločil, da družba prvi del »Cecilije« na novo izdá in sicer v popravljenem in izpopolnjenem ponatisu. — Cena knjigi bo ista, kakor je določena za II. del, t. j. 1 K. Gospode družbene poverjenike, pevovodje in vse, ki bodo novo knjigo potrebovali, vljudno in nujno prosimo, da odboru družbe svetega Mohorja čim preje, vsaj pa do novega leta naznanijo, koliko iztisov bodo potrebovali pevski zbori in posamezniki po raznih krajih, da se more določiti naklada potatisa.

Štajersko.

Ne v Gradec! Gradec je prenapolnjen z delavskimi močmi, zato je zaslužek dandanes primeroma slabši, nego je bil še pred nedavnim časom. Zelo težko je dobiti delo ali službo. Vendar prihaja še vedno polno ljudi iz naših krajev v Gradec, meneč, da bodo v Gradcu lažje shajali in živeli nego doma. Kako živé v Gradcu naši ljudje, zadoščaj naslednji vzgled! V J. Krepech-evi tovarni za užigalice je kakih 300 delavnih moči, večinoma ženskega spola. Delavke so same Slovenke, ker domačinke Nemke nočejo delati za tako sramotno nizko plačo. Tudi Slovenke ne bi hotele v Gradec, ako bi vedele, kaj jih čaka. Za naporno, zdravje uničujoče 12 urno delo

dobivajo po 25 kr, največ po kakih 40 — 45 kr. na dan. V Gradcu je draginja, s takim zaslužkom ni mogoče pošteno shajati. Revice propadajo naglo zdravstveno in nravno. Groza spreletava človeka, videč toliko bedo v vsakem pogledu. V srce se smilijo človeku objokane revice, ki so verjele brezvestnim in sleparskim agentom, ki so jih spravili z mamnimi obljubami v Gradec, a zdaj niti toliko ne zmorejo, da bi se mogle vrniti domov, in se sramujejo domov sporočiti o svoji grozni siroččini. Ker ne umejo nemščine, ne morejo si pomagati, ne morejo si pred sodičem iskati pravice za toliko nasilje in kršenje delavske pogodbe. Zato prosimo vse slovenske rodoljube, naj opozarjajo domačine hoteče v Gradec, na skrajno neugodne razmere v Gradcu, in vse slovenske liste, ki prihajajo mej ljudstvo, naj ponatisnejo to svarilo.

Štajerske novice. V Vojniku je nova župna cerkev dogotovljena. — G. I. Bizjak, učitelj na slovenski šoli v Vojniku, je prestopil k vojaškemu stanu in napravil v Ljubljani častniško skušnjo. — V Lučah se je vršila zlata poroka dveh bratov. Skupna starost vseh štirih zlatoporočencev znaša 301 leto. — S strehe je padel in se ubil zidar Simon Potisek v Poljčanah. — Kolodvor v Hočah pri Mariboru se razširi.

Drobtinice.

Kako je obiskana pariška razstava. Do 16. septembra je pariško svetovno razstavo obiskalo 33.998.533 oseb. Do zaključka razstave se to število pomnoži skoro gotovo še za 8 do 10 milijonov. Vsak teden obišče razstavo okolu $2\frac{1}{2}$ milijona prebivalcev. L. 1889 je bilo skupno število obiskovalcev tedanje rastave 32.250.297 oseb. Od 1. januarija do 14. septembra imajo francoske železnice 251.743.800 frankov več dohodkov, nego so jih imele l. 1889.

Roparji v Galvestonu. Amerikanski listi prinašajo vesti o strašnih dejanjih razbojnikov pri velikanski elementarni katastrofi v Galvestonu. Katastrofa je zahtevala 6000 žrtev, a 150 ljudij je palo pod bodali roparjev. Ti razbojniki so bili večinoma črnoci, ki so kot breni planili na mrtvece, morili one ponesrečence, ki so ostali še živi, ter jih oropali dragocenosti. Radi tega proglašen je preki sod v Galvestonu. Aretovanih je že 200 roparjev. Pri nekem črncu so dobili 23 odrezanih s prstani okrašenih človeških prstov in šest odrezanih ušes, v katerih so bili dragoceni briljanti.

Koliko tehtajo evropski vladarji. »Cri de Paris« piše: Od vseh evropskih vladarjev najtežji je portugalski kralj Carlos, ki ima težo 92 kg, za njim pride

takoj bolgarski knez Ferdinand s 175 funtov, švedski kralj Oskar ima 80 kg, cesar Viljem 160 funtov, Viktor Emanuel 66, kralj Leopold 65, ruski car Nikolaj 55 kg. Kraljica Viktorija se suši. Pred dvema letoma tehtala je 90 funtov, a sedaj je izgubila 7 kg, »Mala« holandska kraljica tehta sedaj 150 funtov in postaja vedno težja. Mali španski kralj tehta 42 kg, rumunska kraljica 82 kg, Loubet istotoliko.

Nadvojvoda Oton v smrtni nevarnosti. Nadvojvoda Oton bi bil skoro postal žrtva na lovu. Lovil je divjačino v Nadworni, ko je nakrat prišel v bližino — medveda. Nadvojvoda se je od spremstva oddaljil, torej mu je bila jedina pomoč njegova puška. Imel je samo jeden strel še v puški. Nadvojvoda sproži. Težko je nadvojvoda ranil medveda, a ne smrtno. Razljučen medved plane proti nadvojvodi. Že je čutil nadvojvoda dih medvedov, ko zagrmí skozi grmovje strel ter se medved mrtev zvrne pred noge nadvojvodi. Nadvojvodov lovec je prišel na pomoč v pravem času, sicer bi bil nadvojvoda Oton zdihnul dušo pod medvedjimi tacami.

Velikanska tatvina v Vatikanu. Iz Rima se poroča, da so v Vatikanu neznani tatje z železnim drogrom ulomili v neko železno blagajnico in ukrali iz nje za 360.000 lir vrednostnih papirjev in 3000 lir denarja. Blagajnica je bila v drugem nadstropju Vatikana in jo je upravljaj urad za vzdrževanje papeževih poslopij in za dekoracije sv. Petra cerkve. Tatovi so morali biti s krajevnimi razmerami dobro znani. Odnešeni vrednostni papirji so le taki, ki se glasé na vročitelja. Tatove so že zasledili. Policija je obvestila banke.

O roparju Musolinu. Laški ropar Musolino, ki je pred tremi leti pobegel iz ječe ter je takrat zagrozil, da se bode maščeval nad vsemi, ki so pričali proti njemu, je izvršil svoj namen. Zadnja njegova žrtev je bil posestnik Zirelino. Ž njim je krvoločni ropar spravil s sveta 14 prič, ki so proti njemu pričale pred sodiščem. Poleg tega je ubil še dve drugi osebi »pomotoma«, ker je mislil, da spadata v njegovo listo. Laška vlada je razpisala na njegovo glavo 20.000 lir, a ga še dosedaj nima. Vsa Kalabrija baje »občuduje« Musolinovo vstrajnost, s katero se je maščeval nad svojimi nasprotniki. Ljudje si pripovedujejo, da se bode Musolin sedaj umiril in da ne bode več prelival krvi.

Jetika zdravljena z nožem. Profesor na madridskem vseučilišču Mallo je te dni poskusil na so-progi contreadmirala Terry operacijo na plučih. Gospa Terry je bila jetična in zdravniki so proglašili za neozdravljivo. S privoljenjem soproga in bolne gospe je profesor Mallo napravil na nji jako nevarno operacijo. Odprl je namreč bolne prsi in

plučno mrežo in bolna pluća, dokler je našel (tuberkuloze) jetične mehurje, katere je jako oprezno izčistil in potem zaprl plučne otvore in položil od enega kraja do pluč l-ka proti jetiki. Nekoliko dnevov po tej srečno uspeli operaciji se je gospa Terry že boljše občutila in so zdravniki izjavili, da bode najbrže popolnoma ozdravila. Tako javljajo francoski časopisi.

Domači pravnik.

Kako se sklepajo pogodbe?

(Konec)

Zadnjič smo obljubili, da pojasnimo, kaj so punktacije. Ako se s sosedom dogovoriš, da mu prodaš svojo njivo v Suhi Rebri in ti on obljubi, da bode plačal za njo 300 gld., ter da bodeta natančne pogoje plačila še dogovorila, potem s sosedom nista sklenila popolne kupne pogodbe, pač pa sta sklenila punktacije, ako sta napravila zapisek o teh točkah, o katerih sta se že domenila, in sta ta zapisek podpisala.

Punktacije so torej zapisek o glavnih točkah pogodbe, kateri zapisek so stranke podpisale. Kakšno veljavo imajo take punktacije?

Take punktacije ustanovijo tiste pravice in tiste obveznosti, katere so v tem zapisku zaznamovane. Priporočja se napraviti take punktacije takrat, kadar se o posameznostih pogodbe treba dalje časa dogovarjati, kakor n. pr. v gori navedenem vzgledu o načinu plačevanja, če se pa vendar neče, da bi se dogovor ne razdril.

Glavni deli pogodbene listine so: Uvod, vsebina in konec. V uvodu navedejo se navadno osebe, katere sklepajo pogodbo s polnim imenom. V vsebini treba navesti vse pridobitne pravice ter vse prevzete dolžnosti. V koncu pa se navede leto, mesec in dan, ko se je napravila listina. Konec obseza nadalje tudi podpise pogodnikov in prič, če so bile k pogodbi klicane.

Zakon v varstvo ptic.

Raznovrstne so koristi, katere je podaril Stvarnik človeku, ko je ustvaril ptice. Ptice ne razveseljujejo samo naših src s svojim petjem, naših oči z lepoto svoje postave in raznobojnostjo perja, marveč nam koristijo tudi na polju, v gozdu, vinogradu in vrtu na raznolike načine. Res je, da so nekatere ptice tudi škodljive, toda teh se človek lahko obrani. Ta obramba pa ne sme biti nespametna, posebno ne smemo s škodljivimi pticami vred pokončavati tudi koristnih. Po nekod, posebno po Laškem, lovijo in moré ptice v velikanski meri in pokončavajo vsako leto nebroj ptic pevk v veliko škodo polju in vrtom.

Pri nas kaj tacega, hvala Bogu, ni mogoče, kajti lovu ptic so natanko določene meje in sicer za Kranjsko z zakonom z dne 17. junija 1870 v varstvo ptic, ki so koristne poljedelstvu. Enaki zakoni so se izdali tudi za druge kronovine.

Ta zakon določa, da je smeti vsak čas loviti ali moriti tiste škodljive ptice, katere navaja zakon imenoma. Te so: orli, sokoli, sokolič, škornjek, črni jastreb ali milan, skopec, kregulj, račar, velika uharica, ne pa tudi druge sove, veliki in mali srakoper (tu treba natanko ločiti od rujavega in rumenega srakoperja, katera loviti ni vsak čas dopuščeno), sraka, krokar, črna in siva vrana, ne pa tudi zelena vrana.

Vsi drugi ptiči se ne smejo niti loviti niti moriti od 1. februarja do konca avgusta. Istotako je prepovedano, jemati ali pokončavati jajca in gnjezda vseh divje živečih ptičev izvzemši gorej navedenih škodljivih plemen in vrst.

Sledeče ptiče je dovoljeno loviti od 1. septembra do 31. januarja, ako dá lastnik zemljišča pismeno svoje dovoljenje in to dovoljenje poveri občinski predstojnik: postovka, sršenar, dreskač, brinovka, kos, rujavi srakoper, šoga, orehar, navadni dlesk, ne pa tudi zeleni in zelenkasti dlesk, pinoža, morska konoplišica, domači in poljski vrabec ter strnad.

Izjemoma smejo se loviti in moriti od 1. septembra do 31. januarja, ako dá lastnik zemljišča dovoljenje, to poveri občinski predstojnik ter dá pismeno privoljenje, glaseče se na eno leto, še politična okrajna gosposka (okrajno glavarestvo, v Ljubljani magistrat): jastreb mišar, kocasta kanja; sove (izvzemši uharico, ki je uvrščena med škodljive ptice in se sme torej vsak čas loviti), kozomolzec, velike hudournice, lastavke, zelena vrana, smrdokavra, mali plenovt, brglez, palček, kobiličar, penica, trstna in privodna, slavec penica, slavec ponočna penica, brolica, penica črna, trnjovka, penica vrtna in pisana, rumeni srakoper, grmovšica, kovaček, vrtna in domača rudečerepka, navadna in višnjeva tašica, kraljiček, beloritka, mala pevka, senica, pastaričica, drozeg, slegur, kobilar, muhovček, poljska vrana, kavka, škorec, ščinkovec, lišček, čišek, zeleni in zelenkasti dlesk, kalin, krumpež, konopljenka, škrjanec, žolna, vrtoglavka in kukavica.

Za tako oblastveno privoljenje treba prositi potom občinskega predstojništva, katero se ima izreči, ali naj se dopusti tak lov, ali ne. Politična oblast mora vsako tako privoljenje naznaniti obč. predstojništvu.

Kedor hoče ptiče s puško streljati, imeti mora razven vseh že omenjenih dovoljenj še dovoljenje onega, ki ima pravico lova.

Vsekako prepovedano je loviti ptiče z oslepljenimi vabniki in z zagrinjalnimi in zatakne-nimi mrežami na nizkih živih plotovih in grmeh, kakor tudi z zanjkami.

Ptičar mora imeti na lovu vedno pri sebi dovoljenje lastnika zemljišča, potrjeno od občinskega podstojništva oziroma tudi dovoljenje politične oblasti.

Prestopke teh določil kaznuje občinsko predstojništvo z denarnimi globami od 2 do 20 kron; če se ponové, pa do 40 kron, ali če prestopnik ne more plačati globe, z zaporom od 12 ur do 4 dni. Župan z dvema občinskima svetovavcema ima pravico, nalagati take kazni. Prestopniku se odvzame tudi lovsko orodje in vjete živali, katere se, če so še žive, takoj izpusté. Globe in skupilo za odvzete stvari se dajo v občinsko blagajno. Proti takim razsodbam gre pritožba, ki je vložiti v 8 dneh od naznanila ali obsodbe, na okrajno glavarestvo.

C. kr. žandarmi, potem gozdarji, lovci, poljski čuvaji in drugi pazniki morajo vsak prestopek tega zakona, ki ga izvedó, naznaniti občinskemu predstojniku.

Občinske predstojnike, ki opuščajo s tem zakonom jim naložene dolžnosti, kaznuje gosposka z globo od 20 do 40 kr. n.

Ta zakon je torej dosti važen, da se o njem pouči naše ljudstvo.

Za smeh in kratek čas.

(Gotovo.) A: „Ali res pomeni nesrečo, če je trinajst ljudi pri mizi?“ B: „Seveda, če je le za dvanajst ljudi pripravljeno.“

(Različno.) Eden pride od plesa, drugi od dela. Eden počiva od dela drugi od veselja.

(Čudno.) Žena možu, ki je pijan prišel domov: „Kako se more vendar trezen človek tako napiti?“

(Nagajivo.) Predsednik sodišča naznani, da je zatoženec oproščen, ker je trdovratno tajil in ker manjka dokazov. Nato pravi zatoženec svojemu advokatu, ki ga je jako slabo zagovarjal: „No, danes sem pa jaz Vas izrezal!“

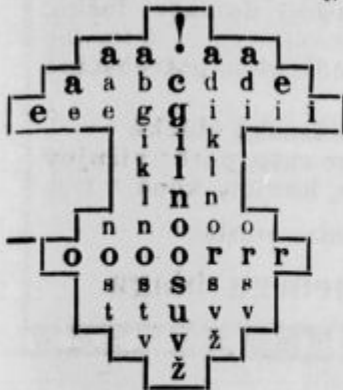
(V zadregi.) Neža: „Jaz sem v veliki zadregi!“ — Mica: „V kakšni?“ — Neža: „Jože mi je obljubil, da bo nehal pijančevati, če ga vzamem; Janez mi je pa zagrozil, da bo pa začel, če ga ne vzamem!“

(Izpred sodišča.) Sodnik: „Ste tatvino sami izvršili?“ — Tat: „Ne sam, ampak nekaj dobrih prijateljev mi je pomagalo!“

(Ta zna.) A: „Kdo je bil oni gospod, ki je tako neverjetne dogodbe pravil?“ — B: „Vpokojeni gospod nadlogar!“ — A: „Šment vendar, kako je moral še le lagati, ko je bil še v službi!“

Besedna uganka.

I.

domača žival,
nasprotnik resnici,
prebivalci vasi na Koroškem,
dotok Donave,
del cerkve,
del vpraže,
dan v tednu,

mesto ob Donavi,
plača obsojeni,
število,
samoglasnik.

Zamenite te črke tako, da dobite poleg označene besede, potem se vam pokaže na mestu debelejših črk, počez št od leve proti desni in nizdol, naslov članka v jedni zadnjih »Domo ljubovih« številki.

II.

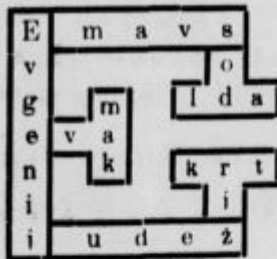
Kako bi ti prvo opisal,
Prav res, da ne morem, ne znam;
Da brano nazaj pa junaka
To diči, že veš morda sam.

Rebus.

ceI = oE vol

Rešitev ugank v zadnji številki:

Črka E.

Rebus:

Petka in petak je 15 kron.

Zastavica:

V obeh je beljak.

Vse so prav rešili, vkljub temu, da je bila črka E precej zveržena: Josip Zorko v Široki Seti pri Vačah; Andrej Porenta v Virmašah; Leopold Ješe, Virant Franc in Miroslav Matjašič, dijaki v Kranju; Ivan Antončič v Markovcu; A. Vehovec in Jož. Frisković, čevljarja v Mengšu; Boštjanov France na Kožljeku pri Cirknici.

Prihodnja številka »DOMOLJUBA« izide dné 8. novembra 1900 zvečer.

Lotertjske srečke.

Dunaj,	13. oktobra	81	48	58	26	23
Trst,	6. oktobra	55	21	68	56	84
Gradec,	13. oktobra	49	38	53	33	17
Lina,	6. oktobra	88	79	57	18	89

Tržne cene v Ljubljani.

od dné 23. septembra do dné 29. septembra.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg.	1	28	Pšeničaa m. 100 kg.	27	50
» » II. »	1	12	Koruzna » »	18	—
» » III. »	—	96	Ajdova » »	36	—
Telečje meso »	1	20	Fižol, liter	—	16
Prasičje » sveže »	1	40	Grah, »	—	22
» » prek. »	1	40	Leča, »	—	24
Kostrunovo meso »	—	80	Kaša, »	—	22
Maslo	2	—	Ričet, »	—	22
Surovo maslo »	1	90	Pšenica . 100 kg	16	40
Mast prašičja »	1	40	Rž	13	60
Slanina sveža »	1	36	Ječmen	13	—
» prekajena »	1	44	Oves	12	60
Salo	1	20	Ajda	16	—
Jajce, jedno	—	7	Proso, belo, »	17	—
Mleko, liter	—	16	» navadno »	14	—
Smetana liter	—	80	Koruzna	14	—
Med kg	—	—	Krompir	4	40
Krompir	—	4	Drva, trda, seženj	7	50
Piščanec	1	20	» mehka, »	5	—
Golob	45	—	Seno, 100 kg	3	20
Raca	1	60	Slama, » »	3	20
Gos	—	—	Stelja, » »	—	—

17-13

Divji kostanj

kakor tudi razne druge deželne pridelke kot: fižol, suhe jedilne gobe, laneno seme, deteljno seme, krompir, zelod, raznovrstno žito kupuje po najvišji ceni. 228

Ivan Majdič v Kranju.

Učenec,

čvrst in zdrav, iz dobre krščanske hiše, kateri je dovršil vsaj četrti razred ljudske šole, se vsprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Kje, povče iz prijaznosti upravnitvo »Domoljuba«. 229 3-2

Krojaški pomočnik

z dobrimi spričevali in lepega vedenja želi vstopiti pri kakem boljšem mojstru. 236 2-1
Ponudbe pod J. M. »300« na upravnitvo tega lista.

Učenec

za krojaški obrt

se takoj sprejme pri Frano Kokalju, Radovnik št. 5. Pošta Medvode. 234 2-1

Lepo posestvo

je na prodaj radi družinskih razmer v lhan-u blizu Domžal. Obsega gospodarsko poslopje in hišo na lepem kraju. Studenec izvira izpod hiše. Za 11 mernikov posevite je rodovitnega polja, tudi travnikov, hoste v najlepši rasti, skupaj pri 12 oralov. Pogoji so ugodni.

Natančneje se izve pri lastniku Janezu Pečnikar v lhan-u, h. št. 16. P. Domžale. 237 3-1

Koverta s firmo vizitnice in

trgovske račune priporoč

Katol. tiskarna

R. MIKLAUC

☉ Ljubljana. ☉

Spitalske ulice št. 5

suknena pošiljateljska * * *
trgovina * * * * *

prodaja se na debelo in na
drobno. 122 6-4

Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke — V zalogi se nahaja domače, loško, brnsko in jegerndorfsko sukno, zanesljivo dobro in trpežno blago, vsakovrstne hlačevine, vsa podlaga in potrebičine za gospode krojače i. t. d.

Prav lepo nove vrste blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah: ogrinjalke, volnene rute, parht višnjev in pisan za obleke, cvilih za postelje, kovtre, koce i. t. d.

Uzorce na zahtevanje poštino prosto.

Najcenejši nakup suknenega blaga.

„Pri Miklavžu“

123 6-4

v Ljubljani,

Medene ulice, zraven loterije

prodaja se na drobno po kramarskih cenah manufakturno blago, kakor: bela, rujava in pisana kotenina, parhat višnjev in pisan, caig za moške, ogrinjalke volnene in pavolnate rute, nogavice, jagerske srajce in hlače i. t. d.

Popolnoma zadnja cena in prijazna postrežba.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kislj 503 20-18

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost telo jači in krepi. Zelezo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apneno soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 107 (20-10)

Cena steklenici 1. glid 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno recno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kolmak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime, „Herbabny“ vtisnjeno z vrvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Duna, lekarna „zur Barmherzlgke It“

VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skere v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Vožnje karte

in

tovorni listi

v

AMERIČKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade
18 Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20.

ali pa 17 25-19

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Pozor! Gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje boleznj, vzdrži konje močre in iskre.

„Gloria“ začimba krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za žrtje in pitanje svinj, provzročuje, da svinje rade jedó, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarški prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka.

1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg. v zavitku za poskus po pošti K 5— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, možno in brejo živino, v slučaju, da živina liže, da ima kostne boleznj i. t. d. 5 kg za poskus K 2—, 100 kg K 22— iz Dunaja.

Rusko patentovano mazilo. Kopitna mast iz jelenorožnega olja. Štedilni kolomaz, i. t. d. 230 8-2

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Dr. Janko Brejc

zagovornik v kazenskih zadevah

v Ljubljani, na Dunajski cesti

Medjatova hiša. (1)

Velika loterija za vojake-invalidne

Zadnji mesec.

z dobitki v zlatu in srebru

Glavni dobitnik **60.000** kron

v gotovini z 20% odbitka.

Srečke za invalide po **1** krono

priporoča J. C. Mayer v Ljubljani. (1)

Posojilnica v Radovljici

obrestuje branilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rentnega davka, kojega ista sam za vložnike plačuje.

Dne 30. septembra t. l. znašajo hranilne vloge	K 989.935-55
Dana posojila	„ 821.599-47
Pri denarnih zavodih naloženo	„ 188.102-04
Garancijski fond čez	„ 60.000-—

Hranilne knjižice tujih zavodov sprejemajo se kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. 57 8-6

Proti malokrvnosti.

Železnato vino

lekarnarja **G. Piccoli**
v Ljubljani
dvornega zdravnika Nj.
Svetosti papeža

ima v sebi **90**krat več železa

kakor druga po reklamih nezaslužno sloveča **china-železnata vina**, katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. 1-12

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni eslabelih osebah, kakor tudi še poslabšo pri bledih, slabotnih in bolehalnih otrocih. II. 590 50-15

Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Davnej potrjeno djetel., kosmet. sredstvo (umazanje) za krepcanje in utrjevanje kit in mišic človeškega telesa.

Kwizdov fluid.

Znamka: Kača (tekočina za turiste.)

Turisti, kolesarji in jezdeci uspešno rabijo ta fluid za krepcanje in poživljanje po daljnih turah. 76 8-3 g

Cena: cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K 20 h.

Pristno je dobiti v vseh lekarnah.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

„Poskusi vse, obdrži najboljše.“ Vsakdo pozna ta pregovor, a kako redko se ravna po njem! Ker sicer bi ne bilo mogoče, da so tolikim družinam še nepoznane prednosti in vrline, katere daje kavi Kathreiner-Kneippova sladna kava, ako se jo primeša k navadni bobovi kavli. Izkušnja je dokazala v neštevilnih slučajih, da se mora le na ta način pripravljati najboljša, najizvrstnejša kava, ki ima izboren okus in ki pripomore k zdravju. Nobena gospodinja naj se več ne obotavlja, ako še ni poskusila te najcenejše in že v stotisloščerih rodbinah udomačene kave; stori naj to na korist svoje gospodinjске blagajne in na korist svojih domačih.

Advokat

Ivan P. Vencajz

je otvoril

odvetniško pisarno
v Ljubljani, na Dunajski cesti
v pritličji Medjatove hiše. (2-1)

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevich zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevaranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotiseč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

